

בין זבחים למנחות: נתינת הקומץ בכלי וקבלת הדם (מנחות פרק ראשון)

א. הקבלת ד' עבודות של זבחים ומנחות - מתן כלי וקבלת הדם - **מנחות (יג): "א"ר ינאי ליקוט לבונה...מה לי ממילא מה לי קא שקל ורמי"** [זבחים (יג): בענין טבילת אצבע מפגלת "אמר רב מרי...מה לי וכו'"], **רמב"ם פי' המת' מנחות (א:ג) "ודע שיהס...כל מעשה הדומה לו"**; לגבי קידוש הקומץ והדם - **סוטה (יד): "ל"ל הא קדשה חדא זימנא...ה"נ לא שנא"**, רש"י סוטה (יד): ד"ה אין מקדישין מ"וא"ת", **זבחים (פג): "ראוי לו אין...מיחסרו מעשה בגופייהו"**, ר' חיים הל' פסוה"מ (יח:יב) "ונראה לומר ע"פ סוטה", "והנה אכתי", מנחות (ז): [כדלהלן אות ב עיי"ש, ובענין ע"ג קרקע וקידוש לחצאין]

ב. אחיזת הכלי למתן הקומץ - (כהונה, ימין, פיגול, הפסק) - **מנחות (ז): "אמר רבא פשיטא לי...הדר ביה רבא מההיא" רש"י ד"ה מדם (תוד"ה מדם), מנחות (ז-ז): "פגע ביה ר' נחמן...קרקע ש"מ"**, רש"י (ז) ד"ה וכיצד מקדישין, **ד"ה הוצרכתה ג', ד"ה סדר עבודות נקט**; ז"ה סדר עבודות נקט), **שטמ"ק (ז) אות טז - רגמ"ה ותו"ה - שטמ"ק אות יח**, מיוחס לרשב"א (ז) ד"ה ואלו מגביהה לא קתני, ד"ה ומשני תנא; טהרת הקדש שציין הר' אילן בש"מ כאן הערה 78 (בענין הפסק בין קמיצה להגבהת הכלי לנתינתו); **רמב"ם הל' מעש"ה (יב:יג)**, קרית ספר (למבי"ט) שם "ואין מקדישין...בכלי בידו" (ועיין בספר יכהן פאר הל' מעש"ה שם - חתנו של השפת אמת), גרי"ז מנחות (ז) בסוף, אבני נזר אורח חיים סי' קעד (אות ב), (צפון: שטמ"ק בהשמטות זבחים (סג:))

ג. אופן קידוש הקומץ והדם באמצעות כל"ש - **מנחות (יא): "בעי ר' פפא דבקה לקומץ" עד המשנה** [יומא (מח:)], **רש"י ד"ה דבקה לקומץ, רמב"ם הל' פסולי המוקדשין (יא:כה)**, [תוס' מנחות (ז) ד"ה וכי מהדר, יומא (נח).] **"הניח סיב בתוך...בקומץ פסול" רש"י רמב"ם לח"מ**, [זבחים (כה - כה): "מת' נשפך...בעא מיניה רבי אסי...אור כלי ככלי דמי", **רמב"ם מעש"ה (ד:ח-ט)**, גרי"ז זבחים (כה): "אמנם קשה מהא דאמרינן במנחות...מ"מ שמעינן דאפשר להתחלק", דבר אברהם ח"ג (ז:ה), **חידושי ר' מאיר שמחה ח"ב סי' נב אות ג**, מרומי שדה יומא (מח:)] ד"ה או דילמא [אורח חיים בגיטין ובקניינים: ב"מ (יב), גיטין (עט), (תוס') טור חו"מ סי' רמג, אה"ע קלט (מ"מ פ"ה הל' גירושין), בית שמואל שם, לחם משנה פ"ד הל' מעש"ה, אבני מילואים ס"ק ז]

ד. בין קמיצה למתן כלי - חוזר ומקדש בקידוש לחצאין - **מנחות (ז): "בעי רבא קידוש...אף בדם לא קידש"**, רש"י ד"ה לילף מדם, ד"ה לא קידש, **רש"י זבחים (צג): ד"ה קיבל פחות, ד"ה בדם מאי, רמב"ם הל' מעש"ה (יג:יב) "ונותן הקומץ...ומלקט את וכו'"**, **רמב"ם הל' מעש"ה (ד:ח)**, **משנה למלך (יג:יב) ד"ה וקומץ**, (עיין נוסח מהדו' פרנקל, ובשינו"ס), אבן האזל, מל"מ הל' מעש"ה (ד:ח) ד"ה וכל הזבחים עד "בפ"ק דמנחות", מל"מ הל' מעש"ה (ה:ט) ד"ה וצריך עד "שיועיל קמ"ל דלא", **זבחים (כה-:)** **מת' עד "שיראו אור כלי"**, מת' זבחים (לב), זבחים (לד): **"קיבל הכשר...אימא לא צריכא"**, **רמב"ם הל' פסוה"מ (א:כד-כו)**, **ר' חיים הל' מעש"ה (יג:יב)**; נשפך - **רמב"ם הל' פסולי המוקדשין (יא:ה)**, **כס"מ**, אבן האזל, חזו"א קדשים סי' כח אות ב, יומא (מח:)] בענין חפינת הקטורת ביה"כ "תנן התם נשפך...ולא פסולה תיקו", **תוס' ישנים ד"ה נתפזרה קטורת, זבחים (פב)**: בענין חטאת העוף "בעי רבי אבין...והלכך אוספו ופסול?", **תוספתא (ש"ס וילנא) מנחות (ה:ז)**; נתן לפסול/לשמאל - **מנחות (כו-:)** **"קמץ בימינו...דר' נחמן תיובתא"**, (נתן לימין דכהן אחר - גרי"ז (י: כו:), הל' פסוה"מ עמ' 92), **רמב"ם הל' פסוה"מ (יא:א-ג, ה), כס"מ ה"ב**, אב"נ אור"ח סי' קעד (אות ב-ג),

ה. חלות שם קומץ - **מנחות (ח): "ואמאי תהוי כמנחה שחסרה...דאין מקטירין קומץ עליה"**, **מנחות (כו): ר' ינאי בשיטת ר"ש, ויקרא (ב:ב)/(ט:יז) (וקמץ והקטיר)**, (הערת המרומי שדה יומא נ"ח), לעומת דברי רש"י (מנחות יג: ד"ה זה הכלל, זבחים (יג): ד"ה בשלמא קומץ, ובדף פג. במת); **יצירת הקרבן/דבר הנקרב בזבחים - רמב"ן ויקרא (א:ה)**

[נ. קרבן מנחה, לפחות קמיצה, כעבודת-יד - גרי"ז הל' פסוה"מ עמ' 91-93, מנחות דף י' בענין צורך ימין לקמיצה, מנחות (כו). שיטת ר"ש; קמיצה ביד/שלא יעשה מדה לקומץ - מנחות (יט:), יומא (מז:), מנחות (סא), תוס' ישנים יומא, תוספתא מנחות פ"ה (שיש לקומץ בכלי שרת), רש"ש יומא (השטמת הרמב"ם), גרי"ז (חיבור עמ' 91, וחידושים מנחות י"ט)]